Wydanie A. B. C. Cena 10 gr

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIERDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLV Kraków, poniedziałek, 7 listopada 1938 Nr 306

Znaczenie wizyty bryt. ministrów w Paryżu

Berlin, 6. XI. (PAT). Polityczne koła Berlina obserwują z dużym zainteresowaniem zapowiedzianą wizytę ministrów brytyjskich w Paryżu. Trzy są powody — oświadczają tu — skłaniające brytyjskich mężów stanu do odwiedzenia Paryża: 1) względy uprzejmości, a przede wszystkim rewanż za dwukrotną bytność premiera Daladiera i min. Bonneta w Londynie, 2) chęć uzgodnienia dalszej współpracy z osią Berlin — Rzym w myśl wytycznych Monachijskich, 3) względy francuskiej polityki wewnętrznej, a mianowicie chęć uspokojenia opozycji lewicowej, podnoszącej obawy co do dalszej ścisłej współpracy angielsko-francuskiej.

Londyński korespondent „Berliner Tageblatt" w następujący charakterystyczny sposób komentuje podróż Chamberlaina i Halifaxa do Paryża: W czasie drugiego pobytu min. Daladiera i Bonneta w Londynie, przypomina korespondent, dawało się u obu Francuzów zauważyć nastroje pewnej oziębłości i powściągliwości w stosunku do Anglii. Symptomy te nie znikły nawet po konferencji monachijskiej. Ze względu więc na te objawy, obserwowane w Anglii ze szczególną uwagą, wewnętrzny rozwój stosunków u swego sojusznika zauważyć też miano, że pomimo oporu całego szeregu czołowych polityków, a nawet członków gabinetu, ewolucja polityczna Francji zbliża się do linii, po której chciałby prowadzić Anglię premier Chamberlain. W Wielkiej Brytanii sądzi się, że po Monachium Francuzi uwolniwszy się od „atmosfery wersalskiej", znacznie zrewidowali swój stosunek do Niemiec, usuwając tym samym główną przeszkodę na drodze do współpracy 4-ch mocarstw.

——:oOo:——

Blum w obronie komunistów

Paryż, 6. XI. (PAT.). Na popołudniowym posiedzeniu rady francuskiej partii socjalistycznej przemawiał Blum, zaznaczając, m. in., że rada partii S. F. I. O. odmawia odpowiedzi na apel marsylski radykałów, którzy wezwali S. F. I. O. do porzucenia frontu wspólnego z komunistami i nie chce dać się wciągnąć do kampanii antykomunistycznej. Nie możemy zgodzić się na to, mówił Blum, aby partia należąca do frontu ludowego, wykluczała drugą. Mówca nie sądzi, aby front ludowy mógł istnieć nadal w obecnej formie w razie wycofania się partii radykalnej. W wyniku debaty rady nie powinno wyjść żadne wypowiedzenie wojny rządowi.

Nowela do przepisów dewizowych

Warszawa, 6. XI. (PAT). W poniedziałek dn. 7 b. m. ukaże się dekret Prezydenta Rzeczypospolitej nowelizujący dekret z dnia 26. 4. 1936 r. o wprowadzenie reglamentacji dewizowej. Nowela ta zmierza do skuteczniejszego zapobiegania niepożądanemu gospodarczo transferowi zagranicę, zarówno bezpośredniemu, jak i pośredniemu. M. in. nowela w sposób wyraźny wprowadzi zakaz dysponowania wszelkiego rodzaju należnościami zagranicznymi bez zezwolenia komisji dewizowej, kładąc kres obecnym niedość jasnym przepisom, które posiadacze należności zagranicznych skłonni byli tłumaczyć na korzyść swobodnego dysponowania tymi należnościami na własny użytek. Zasadnicza linia nowego dekretu idzie więc w kierunku „uszczelnienia" polskiej ochrony dewizowej. Zaznaczyć jednak należy, że — z drugiej strony — nowela do dekretu dąży do większej niż dotychczas elastyczności decyzji komisji dewizowej, bowiem czynności, które do tej pory były bezwzględnie zabronione, odtąd będą mogły być w wielu wypadkach dokonywane za zezwoleniem komisji.

Nowy dekret reguluje następnie uprawnienia ministra skarbu w zakresie powoływania specjalnych organów do ścigania przestępstw dewizowych. Uregulowana zostaje również sprawa współdziałania tych organów z władzami sądowymi i innymi organami powołanymi do ścigania przestępstw. Co się tyczy samych sankcji karnych, to zostały one w dekrecie uzupełnione bądź też bardziej specyzowane.

Jak wiadomo, ideą przewodnią dekretu dewizowego z kwietnia 1936 r. jest koncentracja wszystkich zagranicznych środków płatniczych dla ogólnych potrzeb gospodarstwa narodowego. W obecnej noweli nie ma przepisów, któreby zmieniały dotychczasowy stan prawny wierzycieli zagranicznych, bądź też uszczuplały prawa tych wierzycieli.

Nowela wejdzie w życie z dniem ogłoszenia, tj. w poniedziałek dn. 7 b. m., poczem w najbliższych dniach spodziewane jest ogłoszenie jednolitego tekstu dekretu dewizowego z dn. 26. 4. 1936 roku z uwzględnieniem dokonanych w nim zmian.

——oOo——

Mężowie zaufania usuwani z lokali wyborczych

Kraków, 6. XI. Komitet wyborczy Ch. Z. Z., z którego ramienia kandyduje w okręgu 82 mgr Konstanty Turowski, informuje nas, że otrzymał szereg telefonicznych zawiadomień od swoich mężów zaufania o usuwaniu ich z lokali wyborczych. Przewodniczący obwodowych komisyj wyborczych kwestionują (!) podpisy na zaświadczeniach wydanych mężom zaufania przez p. mgra K. Turowskiego. Mąż zaufania, który mimo wezwania przewodniczącego nie opuścił lokalu, został siłą wyprowadzony przez policję.

Frekwencja wyborcza w Krakowie

Kraków, 6. XI. W kołach politycznych mówią, że frekwencja wyborcza na terenie Krakowa niewiele odbiega od frekwencji w r. 1935, kiedy osiągnęła 35 proc. uprawnionych do głosowania. W chwili zamykania numeru głosowanie trwa.

Kard. Mundelein w Rzymie

Rzym, 6. XI. (PAT). Dziś w południe przybył do Neapolu na pokładzie statku transatlantyckiego „Rex" kardynał Mundelein, arcybiskup Chicago, witany przez ambasadora St. Zjedn. przy Kwirynale Phillipsa i przedstawiciela Watykanu mgr. Montini. Kardynał Mundelein podejmowany był śniadaniem na pokładzie krążownika amerykańskiego „Omaha" przez admirała Lackeya, dowódcę eskadry wojennej floty amerykańskiej, przebywającej na wodach Neapolu. Po południu złożył kardynałowi wizytę arcybiskup Neapolu Ascalesi, po czym nastąpiło powitanie przez przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych. O godz. 18 kardynał przybył do Rzymu, gdzie go powitano z honorami wojskowymi.

Przygotowania do hitlerowskich uroczystości

Berlin, 6. XI. (PAT). W Monachium czynione są przygotowania do uroczystości partyjnych ku uczczeniu zamachu stanu 9 listopada 1923 r. Po raz 6-ty tego roku odbędzie się uroczystość, a będzie ona tym większą, bo wezmą w niej udział przedstawiciele nowoprzyłączonych do Niemiec ziem Austrii i Sudetów. Program uroczystości przedstawia się podobnie jak i poprzedni. W przeddzień 9 listopada najstarsi bojownicy partii, do których przemówi kanclerz Hitler, spotkają się w piwnicach browaru obywatelskiego. Dnia następnego przemaszerują historyczną trasą i złożą hołd poległym w ruchu hitlerowskim bojownikom, spoczywającym w mauzoleum.

Czy zagwarantowanie granic Czechosłowacji

Londyn, 6. XI. (PAA). W tutejszych kołach politycznych przypisują zapowiedzianej na 23 bm. wizycie paryskiej lorda Halifaxa i premiera Chamberlaina duże znaczenie. M. in. mówi się także, że rozmowy paryskie dotyczyć będą kwestii niemieckich żądań kolonialnych oraz zagwarantowania granic Czechosłowacji przez wielkie mocarstwa.

CZESCY URZĘDNICY OPUSZCZAJĄ JAWORZYNĘ.

Nowy Targ, 6. XI. (PAT.). Czescy urzędnicy celni przygotowują się do opuszczenia Jaworzyny, wywożąc meble i urządzenia domowe.

——:oOo:——

„KARDYNAŁ FRONTU LUDOWEGO".

Berlin, 6. XI. (PAA). Prasa niemiecka w gwałtowny sposób atakuje kardynała Verdiera za jego „zapatrywania demokratyczne". Z powodu uroczystego nabożeństwa, odprawionego przez kardynała w bazylice Sacre Coeur, na intencję Czechosłowacji po dokonanym zaborze okręgów sudeckich przez Niemcy, partyjna prasa niemiecka, a zwłaszcza „Angriff" i inne organy, nazywają biskupa Paryża „kardynałem frontu ludowego".

Uchylenie konfiskaty

Sąd Okręgowy w Krakowie. Wydział V. Karny. Dnia 29 października 1938 r. — Sygn. V. Pr. 162/38. Sąd Okręgowy, Wydział V. w Krakowie, na posiedzeniu niejawnem w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie, wydał następujące postanowienie: Uchyla się zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie, dnia 26. X. 1938 r. L. B. II. 2/b/339/38 konfiskatę czasopisma „Głos Narodu" Nr 294 z daty 26. X. 1938 r. z powodu treści artykułu zamieszczonego na str. 6 pt. „głosuję na P. K. O." w całości, albowiem treść tego artykułu nie zawiera znamion żadnego przestępstwa. — Na oryginale właściwe podpisy. Za zgodność: sekretarz — podpis nieczytelny.

Wiadomości sportowe

Drugi występ Garbarni

Cracovia-Garbarnia 3:2 (2:2)

Pierwszy występ Garbarni w charakterze drużyny ligowej wypadł bardzo blado, albowiem — jak Czytelnicy nasi sobie przypominają — Garbarnia uległa po słabej grze Olszy. W dniu dzisiejszym Garbarnia spotkała się z Cracovią. Tym razem drużyna ludwinowska zaprezentowała się o wiele lepiej. Zwłaszcza dobrze wypadł w bramce Jakubik i obrona: Piątek, Stankusz. Pomoc nierówna. Wydaje nam się, iż znacznie obniżył swe loty Lesiak, a także Wilczkiewicz jest daleki od dawnej formy. W ataku najlepszy Nowak, który jest graczem inteligentnym. Garbarnia powinna mieć z niego pociechę. Nieobliczalny jest jak zwykle Skóra, powolny, ale skuteczny Pazurek. Skrzydła blade.

W Cracovii, która wystąpiła bez Pająka i Góry (nie liczymy kontuzjonowanych: Korbasa i Skalskiego) najlepiej wypadł Młynarek, niezły był Zembaczyński, który jednak pod bramką zbyt wiele psuje dobrych pozycji. Bartyzel pracowity, czego nie można w żadnym wypadku powiedzieć o Szelidze. W pomocy zadowolił Gruenberg i Jabłoński. Hiżyk mając po za sobą, na obronie Majerana nie stanowił poważniejszej przeszkody. Lasota, na którym spoczywał ciężar gry defensywnej dobry. W bramce wystąpił początkowo Szumiec, który na meczu tym obchodził jubileusz 200 meczu, ale wkrótce zastąpił go Radwański.

O samym meczu nie ma powodu rozpisywać się. Obie drużyny włożyły do gry trochę poprawności, mniej zapału. Bramki do przerwy padły: w 3 min. dla Cracovii ze strzału Zembaczyńskiego, w 9 min. wyrównał Pazurek. W 16 min. za wątpliwy faul na Bartyzelu, sędzia podyktował rzut karny, który pewnie wyegzekwował Gruenberg. Wyrównał w 30 min. Pazurek. Po przerwie zwycięską bramkę dla Cracovii, zdobył Bartyzel po doskonałej centrze Młynarka. Gra była przez cały czas meczu zasadniczo otwarta. Sędziował p. Medycki. Widzów około 1.000 osób.

Śląsk Górny - Śląsk Zaolzański 6:1 (4:0)

Katowice, 6. XI. (Tel.). W dniu dzisiejszym odbyły się tutaj zawody między repr. Śląska Górnego a Śląska Zaolzańskiego, zakończone wysokim zwycięstwem Śląska Górnego w stos. 6:1 (4:0). Bohaterem spotkania był Peterek, który strzelił 5 bramek, szóstą Grządziel. Honorową bramkę dla Zaolzian strzelił Lubojacki.

———:oOo:———

Repr. Polski bije Czarnych (Radom) 6:1 (4:1)

Warszawa, 6. XI. (Tel.). Odbyły się tutaj zawody treningowe między Czarnymi z Radomia a reprez. Polski, zakończone wynikiem 6:1 (4:0). W bramce Czarnych grał Madejski. Dla reprezentacji Polski 4 bramki zdobył Wostal, a 2 Piątek. Zamiast Wiliimowskiego po przerwie grał Pytel, zamiast Nytża — Piec II.

Siatkarze krakowscy rozpoczęli mistrzostwa

W sobotę rozpoczęły się mistrzostwa Okręgu Krak. w siatkówce męskiej.

Olsza zwyciężyła Cracovię 2:0 (15:11, 15:10). — Doskonale zagrali w Olszy Wójtowicz i Grabowski. W Cracovii osłabionej, jedynie Ganobis stał na odpowiednim poziomie. Sędzia p. Lesiak.

Wisła — P. P. W. 2:0 (15:13, 15:12). Beniaminek klasy A PPW. zagrał początkowo bardzo ładnie, jednak musiał ustąpić przed lepiej dysponowaną Wisłą, w której wyróżnili się Bieniek, Arlet i Czyński. — Z PPW. najlepsi: Wójcik, Dudek i Lachmayer. Sędzia p. Lubowiecki.

Olsza — P. P. W. 2:0 (16:14, 15:5). Najsłabsze spotkanie dnia, w którym Olsza odniosła niezbyt zasłużone zwycięstwo. Sędzia p. Piotrowski.

* * *

W Tarnowie odbyły się w piątek dwa spotkania w siatkówce męskiej między tamtejszymi drużynami **Tempem i Sokołem.** Oba spotkania wygrało Tempo, pierwsze 2:0 (15:6, 15:7), drugie 2:0 (15:4, 15:10). — Spotkania nie były zbyt interesujące do czego przyczyniła się bardzo słaba forma Sokoła, który wystąpił w osłabionym składzie. Jedynie Różycki i Kamiński lepiej wypadli. Tempo wzmocnione Gładyszewskim łatwo się uporało z przeciwnikiem. Wyróżnili się wspomniany Gładyszewski i Żmuda. Sędziował p. Miller b. dobrze.

Rozpoczęcie wielkiego turnieju pingpongowego

W sobotę rozpoczął się w lokalu K. S. M. M. dwudniowy wielki ogólnopolski **Turniej ping-pongowy** dla drużyn katolickich.

W pierwszym dniu odbyła się rozgrywka o tytuł mistrza Polski dla najlepszego członka K. S. M. M. Pierwsze miejsce po ciekawych walkach zajął **Kugler Jan** (Bazylika Warszawa) bijąc w ćwierćfinale **Matlaka** (K. S. M. M. Andrychów). W finale Kugler J. pokonał doskonale grającego **Kowala** (K. S. M. M. Dębniki Kraków) w stosunku 2 : 1 (21 : 18, 18 : 21, 21 : 18). Zeszłoroczny mistrz K. S. M. M. **Kugler St.** przegrał z **Jagodzińskim** (Warszawa okręg) w stosunku 2 : 0 (21 : 16, 21 : 16). Ogółem startowało **28 zawodników** z Krakowa, Warszawy, Andrychowa, Rzeszowa i Bochni.

Wyniki z drugiego dnia rozgrywek podamy w jutrzejszym numerze.

——oOo——

Nieudała dywersja wyborcza w Poznaniu

Warszawa, 6. XI. (PAT). W Poznaniu władze bezpieczeństwa ujawniły wieczorem dnia 5 listopada przygotowaną przez Str. Narodowe dywersję w stosunku do akcji wyborczej w mieście. Oddział policji wkroczył do lokalu Zarządu Grodzkiego Str. Narodowego, gdzie zastał 81 osób, które w ostatniej chwili lokal zabarykadowały. **Dokonana rewizja ujawniła 20 pałek metalowych sprężynowych, 8 pałek gumowych, 5 pałek drewnianych, pręt żelazny, bykowiec, kastety, pilniki, wytrychy, straszaki oraz zapasy bibuły i anonimowych ulotek.** Wszystkich obecnych w lokalu zatrzymano i przekazano władzom sądowym.

———:oOo:———

STRACENIE SZPIEGA TOPOREM.

Drezno, 6. XI. (PAA). Na dziedzińcu miejscowego więzienia stracono toporem obywatela Czechosłowacji 34-letniego Hugona Zappe, skazanego na śmierć za działalność szpiegowską na rzecz swego państwa.

Krakowska Liga Okręgowa

W niedzielę z powodu wyborów do Sejmu zostało kilka spotkań o mistrzostwo Kr. Ligi Okr. odwołanych. Wyniki odbytych są następujące:

PODGÓRZE — Z. S. CHEŁMEK 3:3 (2:2).

Przebieg gry na ogół odpowiada wynikowi. Podgórze prowadziło przed końcem 3:2 i mogłoby spotkanie wygrać, jednak za rozmyślny „faul“ na polu karnym sędzia podyktował rzut karny dla Chełmka, z którego Woźniak uzyskał wyrównującą bramkę. Bramki zdobyli: Wątorski, Kasina i Szyrski dla Podgórza, a Czajor, Pasker i Woźniak dla ZS. Chełmka.

KROWODRZA — CRACOVIA I b 3:0 (0:0).

Krowodrza odniosła zasłużone zwycięstwo nad mało ambitną Cracovią, w której nonszalancko grał Roczniak. Bramki zdobyli Róg 1, i Psonka 2. Zachowywanie się kibiców Krowodrzy, którzy niezbyt miłe okrzyki wznosili pod adresem arbitra, nie sprawiało miłego wrażenia.

ZIERZYNIECKI — GRZEGÓRZECKI 1 : 0 (0 : 0)

Obie drużyny zagrały bardzo słabo. Chwilami niektórzy zawodnicy robili wrażenie jakby się dopiero zaczynali uczyć kopać piłkę. Decydującą bramkę o zwycięstwie zdobył na kilka minut przed końcem dla Zwierzynieckiego Konopek. Obie drużyny nie wykorzystały szeregu bardzo dogodnych pozycji podbramkowych. M. in. Pamuła II nie wykorzystał dla Zwierzynieckiego rzutu karnego. Sędzia p. dr Lustgarten nieszczególny.

WISŁA I-b — OLSZA 4 : 2 (2 : 2)

W meczu tym o puchar KZOPN szczęśliwe zwycięstwo odniosła rezerwa Wisły strzelając decydujące bramki na kilka minut przed końcem. Mecz sam stał na wysokim poziomie i był bardzo ciekawy ze względu na szybko zmieniające się akcje. Doskonale w Wiśle zagrali Serafin w obronie oraz skrzydłowy Giergiel i Kapusta. W Olszy nadal mającej jeszcze bardzo słabo grający atak wybijającym się był środkowy pomocnik Malarz. Bramki strzelili dla Wisły Obtułowicz 2, Giergiel z karnego i Wandas, dla Olszy Stankusz i Malarz z wolnego

——oOo——

O mistrzostwo klasy A

W meczach o mistrzostwo kl. A Okręgu Krakowskiego niespodziewane zwycięstwo nad **Kablem odniosła Siła 3 : 0 (1 : 0).** Kabel ma jednak na usprawiedliwienie, iż wystąpił w osłabionym składzie bez 6 graczy pierwszej drużyny. **Nadwiślan — Wawel 1 : 1 (1 : 1).** Mecz prowadzony ostro, lecz fair i na poziomie o wiele wyższym niż w roku ub. gdy obie drużyny walczyły w Lidze Okr. Doskonale sędziował to spotkanie p. Bartyzel. Bramki zdobyli Sufczyński dla Wawelu i Kopeć dla Nadwiślanu. W Prokocimiu niezasłużoną porażkę poniosła **Legia z Prokocimem 1 : 2 (0 : 2),** dzięki fatalnie puszczonym obu bramkom. Dla Legii bramkę zdobył Grudzień. **Dąbski odniósł rekordowe zwycięstwo nad Czarnymi 14 : 0 (6 : 0).** Bramkami podzielili się Gątkiewicz 6, Nalepa 4, Wątorski 2, Samel i Trynka. **Hagibor — Sparta 3 : 1 (1 : 0).** Bramki strzelili Tucha 2 i Egerman dla Hagiboru i Rychter dla Sparty. **Volania — Łobzowianka 3 : 3 (0 : 2).** Bramki dla Volanii zdobyli Biłos 2 Drożdż, dla Łobzowianki, która nie wykorzystała rzutu karnego Cygan, Łątka i jedna samobójcza.

SOKOLA DZIELNICA KRAKOWSKA W OBLICZU MISTRZOSTW POLSKI

Mistrzostwa gimnastyczne Polski odbędą się — jak wiadomo — w Warszawie w dniach 26 i 27 bm. Na zawody te Sokół krakowski wysyła dwa zastępy: męski i żeński. Celem zestawienia składu zastępów, Sokół krakowski urządza w dniu 7 bm. tj. w poniedziałek, o godz. 19 zawody eliminacyjne po których nastąpi ustalenie składu zastępów. Wstęp na zawody poniedziałkowe wolny.

* * *

Polscy zapaśnicy ponieśli w sobotę w Poznaniu nową kompromitującą porażkę w spotkaniu z Włochami 1:6, w takim samym stosunku przegrali Polacy z Włochami w czerwcu w Rzymie. Jedyne zwycięstwo odniósł Szajewski.

Od Administracji

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

DOKTORATY HONOROWE.

Warszawa, 6. XI. Dziś odbyło się uroczyste nadanie doktoratów honorowych U. J. P. p. marsz. Śmigłemu-Rydzowi i p. min. Beckowi. W imieniu U. J. P. przemawiał rektor prof. Antoniewicz.

Kalendarzyk katolicki

PONIEDZIAŁEK 7 LISTOPADA.
Wschód słońca o godz. 6.41, zachód o godz. 15.58. Długość dnia 9 godzin 17 minut.

—oOo—

Kronika krakowska

MEMORIAŁ ZWIĄZKU LOKATORÓW. Związek Lokatorów w Krakowie, mający swój lokal przy ul. Batorego 5, podjął akcję w sprawie wstrzymania podwyżki czynszów, która ma nastąpić począwszy od 1 stycznia przyszłego roku. Związek Lokatorów postanowił wnieść do władz memoriał, podpisany przez lokatorów. Podpisywanie memoriału odbywa się w biurze Związku między godz. 17 a 19.

UKRADŁ LATARNIĘ DOROŻKARSKĄ. Edward Mazur, lat 17, pomocnik kaflarski, został zatrzymany za kradzież latarni dorożkarskiej z wozu, stojącego przed Szpitalem OO. Bonifratrów.

WYSKOCZYŁA Z OKNA III PIĘTRA. W sobotę o godz. 17.15 przy ul. Batorego L. 15-b wyskoczyła z okna klatki schodowej III. p. Anna Silbersteinówna, lat 16, służąca. Wezwane Pogotowie Ratunkowe przewiozło ją w stanie ciężkim do Szpitala św. Łazarza. Powód usiłowanego samobójstwa na razie nie ustalony.

W „SZKOLE ZROWIA" UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ I POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA. „O gruźlicy skóry" mówić będzie w dniu 10 b. m. dr K. Missona. Początek wykładu o godz. 19. Odczyt ilustrują przeźrocza. Wykład odbędzie się we własnym lokalu przy ul. Dunajewskiego L. 5 parter, oficyna lewa. Wstęp bezpłatny.

DYSKUSJA O „ŁADZIE SERCA" ANDRZEJEWSKIEJ. Staraniem Koła Polonistów S. U. J. odbędzie się we środę 9 bm. o godz. 20 w sali przy ul. Gołębiej 20 I p. dyskusja o powieści J. Andrzejewskiej p. t. „Ład serca". Wstęp wolny.

ODCZYT NOWAKOWSKIEGO. Dnia 8 bm. o godz 19 staraniem Polskiej Akad. Młodz. Ludowej wygłosi odczyt Z. Nowakowski p. t. „Psychologia i patologia tremy w teatrze". Odczyt odbędzie się w sali Kopernika (62) Coll. Novi. U. J.

—oOo—

ZMARLI W KRAKOWIE: śp. Waleria Kopcińska l. 81, emer. dyrektorka szkoły XII w Krakowie; śp. z Cichych Jadwiga Wójcicka l. 70.

—:oOo:—

REPERTUAR TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.
Poniedziałek 7. XI.: „Rycerskość wieśniacza" — „Pajace".
Wtorek 8. XI.: „Balladyna".
Sroda 9. XI: „Gałązka rozmarynu".

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Zdradziecki wąwóz" i „Panowie z towarzystwa".
APOLLO: „Florian" (według powieści M. Rodziewiczówny).
KINO DOMU ŻOŁNIERZA: Od soboty 5 listopada 1938 r.: „W cztery oczy".
L. O. P. P.: „Pani Walewska" z Gretą Garbo i Charlesem Boyerem.
MUZEUM: „Wierna rzeka".
PROMIEŃ: „Robin Hood", w/g pow. W. Scotta.
SCALA: „Rosalie".
STELLA: 1) „Włóczęgi północy" (Del Cambre), 2) „Śmiertelni wrogowie" (Ken Maynard).
ŚWIT: „Królewna Śnieżka". Realizacji Walta Disney'a.
SZTUKA: „Marnotrawna córka".
UCIECHA: „Gehenna".
WANDA: „Paweł i Gaweł". W rolach głównych: Adolf Dymsza, Eugeniusz Bodo, Helena Grossówna.

—oOo—

DZIŚ „RYCERSKOŚĆ WIESNIACZA" I „PAJACE" W OPERZE KRAKOWSKIEJ. Dziś w poniedziałek, dn. 7 bm. daje Opera Krakowska **„Rycerskość wieśniaczą" i „Pajace"**. Obie te opery, obfitujące w silne efekty muzyczne i dramatyczne znajdą świetnych wykonawców w osobach: H. Lipowskiej, Fr. Platówny, St. Drabika, A. Dobosza i E. Mossakowskiego.

„BALLADYNA" JULIUSZA SŁOWACKIEGO. W dniu jutrzejszym Dyrekcja Teatru Miejskiego wznawia od wielu lat niegrany na naszej scenie wspaniały dramat J. Słowackiego „Balladynę" w inscenizacji dyr. Karola Frycza, który również projektował oprawę dekoracyjną. W roli tytułowej, dającej pole do popisu aktorskiego wystąpi **Zofia Jaroszewska**, Alinę grać będzie **R. Pawłowska**, Matkę **B. Janikowska**, Goplanę **J. Jabłonowska**, Skierkę **A. Matusiakówna**, Chochlika **M. Bednarska**. W głównych rolach męskich wystąpią: **W. Nowakowski** (Pustelnik), **S. Czajkowski** (Kirkor), **T. Burnatowicz** (Kostryn), **W. Woźnik** (Grabiec), **J. Jaroń** (Filon) i **W. Macherski** (Kanclerz). Obsady ról dopełnią: **W. Kolwas, S. Turski, G. Senowski i J. Bobrowski.** Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8 wieczorem.

—oOo—

POCIĄG POPULARNY DO WARSZAWY.
Pociąg popularny na dzień 11—13 listopada b. r. z Krakowa do Warszawy na „Święto Niepodległości i wielką rewię wojskową". Odjazd z Krakowa dnia 10 b. m. o godz. 22.45, przyjazd do Warszawy dnia 11. XI. o godz. 5.30, odjazd z Warszawy dnia 13. XI. br. około godz. 15, przyjazd do Krakowa około godziny 23. — Opłata za przejazd w obie strony wraz z kuponem upoważniającym do bezpłatne-

Kraków w dniu wyborów do Sejmu

Dzień wyborów minął w Krakowie spokojnie. Agitacji nie było prawie żadnej. Świeżo malowane parkany i mury domów oblepione zostały afiszami, wzywającymi do głosowania. Na kogo? Było to właściwie obojętne, skoro wszyscy kandydaci Polacy są członkami O. Z. N., a chodziło jedynie o to, aby w ogóle zachęcić wyborców do głosowania.

Wielkie zdziwienie budziła propaganda przy pomocy głośnika w Rynku Głównym. Agitator „ozonowy" denerwował przechodniów swym głosem, którego słowa trudno zresztą można było zrozumieć z powodu hałasu ulicznego.

Frekwencja głosujących była niejednolita. W dzielnicach zamieszkałych przez żydów, udział głosujących był bardzo duży. Przed lokalami wyborczymi tworzyły się długie „ogonki", złożone wyłącznie z żydów. Przez cały dzień były czynne żydowskie komitety wyborcze. Wszyscy żydzi bez względu na przekonania partyjne głosowali na jedynego kandydata żydowskiego dra Schwarzbarta.

„Nowy Dziennik" w dniu wyborów wydrukował na pierwszej stronie następujący apel do wyborców żydowskich:

„Dziś los jedynego mandatu żydowskiego w Krakowie leży w twoich rękach. Nie wolno ci dopuścić do utraty mandatu żydowskiego. Głosuj na jedynego kandydata dra „Ignacego Schwarzbarta".

W dzielnicach północno-zachodnich, tj. w okręgu wyborczym nr 80, udział w głosowaniu zaznaczył się głównie w godzinach rannych. Po południu ruch w lokalach wyborczych zmalał, dochodząc w godzinach wieczornych do minimum.

ARESZTOWANIA WŚRÓD NARODOWCÓW.

W nocy z soboty na niedzielę aresztowano kilkunastu członków Stronnictwa Narodowego. Aresztowania pozostają w związku z wyborami.

»Budujmy Polskę Chrystusową«!

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej wydało następującą odezwę:

„Młodzieńcze Katolicki!

W dniu 13 listopada 1938 roku „Twoje wielkie święto". W tym dniu oddaj cześć i złóż hołd: Bohaterskiemu Młodzieniaszkowi z Rostkowa świętemu Stanisławowi Kostce, Patronowi wszystkiej młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej.

Druhu! Robotniku i Rękodzielniku!

Mam zaszczyt należeć do wielkiej liczebnie (150 tys.) i silnej moralnie organizacji, która wykazała w wiekopomnych dniach (24 i 25 IX. 1938 r.) Zlotu u stóp Jasnej Góry, w żywiołowej manifestacji swą karność organizacyjną i młodzieńczą Potęgę twórczego Katolicyzmu w Odrodzonej i Ukochanej Polsce.

Obchodź godnie i radośnie swoje

ŚWIĘTO PATRONALNE MŁODZIEŻY

zaczerpnij sił w codziennej walce ku wyżynom u stopni ołtarzy Pańskich, niech w tym dniu zagości w Twym sercu — Mocarz Ducha i Twój Najwierniejszy Przyjaciel — Jezus Eucharystyczny".

PROGRAM UROCZYSTOŚCI:

Dnia 10, 11 i 12 1938 r. UROCZYSTE TRIDUUM.

KRAKÓW - ŚRÓDMIEŚCIE: W kaplicy sodalicyjnej przy kościele św. Barbary, Mały Rynek 8 zbiorą się druhowie z następujących oddziałów: 1. „Florencja", 2. „Modrzejówka", 3. Rakowice, 4. „Ks. Augustianów", 5. Kazimierz, 6. Zwierzyniec. Początek o godz. 7,30 (19,30). Nauki rekolekcyjne głosi ks. dr Julian Groblicki.

KRAKÓW-PRZEDMIEŚCIE: W następujących kościołach odbędą się nauki rekolekcyjne (połączone ze spowiedzią i wspólną Komunią św.) o godzinie 7,30 (19,30): 1. Kraków-Podgórze w kościele św. Józefa, 2. Kraków-Zwierzyniec w kościele PP. Norbertanek, 3. Kraków-Dębniki w kościele parafialnym, 4. Kraków-Dębniki, Oratorium XX. Salezjanów (godz. 17), 5. Kraków-Płaszów w kościele XX. Salezjanów, 6. Kraków-Dąbie w kaplicy, 7. Wola Duchacka w kościele XX. Zmartwychwstańców, 8. Czerwony Prądnik w kościele parafialnym, 9. Borek Fałęcki w kościele parafialnym, 10. Bronowice Wielkie w kościele parafialnym.

W oktawę uroczystości, tj. 20 listopada b. r. zbierają się wszyscy druhowie w Sali Niebieskiej Domu Katolickiego na wspólną Akademię o godzinie 16-tej (4 po poł.).

Płaszów otrzyma nową szkołę powszechną

Dzielnica Płaszów jest największą co do obszaru dzielnicą Krakowa, obejmującą 772 **ha.** Liczba ludności przenosi **6.000** i wykazuje stałą i silną tendencję wzrostu. Ilość dzieci w wieku szkolnym wyraża się liczbą 1.000 i również silnie wzrasta.

Na terenie dzielnicy znajduje się **tylko jedna szkoła powszechna** przy ul. Saskiej 11, do której uczęszcza 800 dzieci. Budynek szkolny ma 8 sal szkolnych, w których naukę prowadzi się w 15 oddziałach tak, że nauka odbywa się dwa razy, a w pewne dni nawet **trzy razy** (!) dziennie. **Około 200 dzieci dzielnicy uczęszcza do szkół w innych odległych dzielnicach.** Wiele dzieci musi odbywać do szkoły drogę, wynoszącą do 5 km, w miesiącach zimowych w ciemności przez puste, błotniste i nieoświetlone przestrzenie. Stan taki jest bardzo ujemny zarówno ze względów zdrowotnych, jak też ze względów wychowawczych.

Dla zaradzenia powyższym ujemnym warunkom, Zarząd Miejski podjął kroki w kierunku wybudowania w dzielnicy Płaszów nowego obszernego gmachu na pomieszczenie szkoły powszechnej. Według pierwotnego projektu szkoła stanąć miała na gminnej parceli przy ul. Lipowej. Opracowano już szczegółowe plany i kosztorysy budowy. Przewidywany nagły wzrost liczby mieszkańców dzielnicy, a w związku z tym szybki wzrost potrzeb w dziedzinie szkolnictwa powszechnego spowodował konieczność przesunięcia budynku szkoły w kierunku prawdopodobnej i oczekiwanej budowy mieszkań robotniczych. Za tym przemawiają również życzenia mieszkańców dzielnicy, wyrażone na zebraniu Komitetu Rodzicielskiego.

Parcela przy ul. Lipowej miała niekorzystne właściwości, które by w znacznym stopniu utrudniły budowę i podniosły jej koszty. Wobec tego Zarząd Miejski wziął pod uwagę parcelę, położoną przy ul. Łanowej, o wymiarze ok. 3572 m kw., a pochodzącą z parcelacji dóbr hr. Skrzyńskiego.

W planach budowy nowej szkoły powszechnej uwzględniono ewentualne prowizoryczne pomieszczenie **ochronki**, której lokal znajdować się będzie na osobnej kondygnacji i z osobnym wejściem. Zapewni to wszechstronne wyzyskanie budynku i spowoduje znaczne oszczędności, ochronka bowiem korzystać będzie ze wspólnych urządzeń ze szkołą, jak szatnia, natryski, sala gimnastyczna, jadalnia, kuchnia, boisko szkolne itp. Równocześnie zbliżenie ochronki do **szkoły** jest bardzo korzystne ze **względów** wychowawczych. Konstrukcja ochronki w budynku szkolnym została przy tym tak pomyślana, że w razie wzrostu ilości młodzieży szkolnej, sale używane przez ochronkę mogą być użyte na klasy szkolne.

Niezależnie od pomieszczeń dla ochronki, dwupiętrowy budynek szkolny zawierać będzie **siedem klas szkolnych, salę gimnastyczną, gabinety na pomoce naukowe, kancelarie i pokój nauczycielski, kuchnie, jadalnie, tusze, szatnie** i inne pomieszczenia. Z budynkiem połączone będzie skrzydło na mieszkanie kierownika i tercjana szkoły.

Budowa szkoły została rozłożona na dwa lata. W roku budżetowym 1938/39 zostanie wzniesiony budynek w stanie surowym. W roku 1939/40 uzyska wyprawę wewnętrzną i zewnętrzną oraz urządzenie klas szkolnych i we wrześniu 1939 r. zostanie oddany do użytku władzom szkolnym.

Koszta budowy ustalono na kwotę około **310.000 zł.** Kwota ta znajdzie częściowe pokrycie w budżecie wydatków nadzwyczajnych roku bieżącego w kredycie 100.000 zł. Reszta zostanie pokryta z budżetu roku przyszłego.

Olbrzymie oszustwo czekowe 2 Włochów

Bazylea, 6. XI. (PAT). Szwajcarska agencja telegraficzna donosi o wielkim oszustwie czekowym, wykrytym w ostatnich dniach. W czerwcu b. r. dwaj Włosi Oscar Gerlier i Antonio Gilardi **założyli w Mediolanie i w Paryżu biuro finansowo-handlowe**, zapisane w rejestrze handlowym. Dwaj agenci weszli w stosunki z szeregiem instytucyj finansowych w Bazylei, Zurychu, Lucernie, Genewie, Londynie, Liverpoolu, Brukseli, Nowym Jorku i t. d. Na banki te wystawiali oni czeki.

19 października dokonano wielkiego oszustwa. **W obiegu ukazała się seria takich czeków, nie mających pokrycia lub sfałszowanych, wystawionych na Nowy Jork.** Dało to oszustom 6 dni czasu, w ciągu którego mogli oni zniknąć. Ustalono dotychczas, że za pomocą dwóch takich fałszywych czeków **podjęto w Paryżu sumę 20 tys. dolarów, w Zurychu zainkasowano w ten sam sposób 19 tys. fr. szw., w Bazylei 38 tys. i w Genewie 36.400** fr. szw. Prawdopodobnie w obiegu znajdują się jeszcze dalsze czeki bezwartościowe.

Pierwszy powziął wątpliwość co do wartości wystawianych czeków dyrektor banku w Bazylei, który otrzymał następnie z Nowego Jorku wiadomość, że czek, którym bank szwajcarski uregulował należność, nie ma pokrycia.

Ruch wydawniczy

„ŚWIAT“ w ostatnim numerze przynosi artykuł wstępny red. L. Chrzanowskiego, omawiający aktualną kwestię wspólnej granicy z Węgrami. W dalszej części numeru „Połów pereł“ pełen ciętej satyry, powieść A. I. Kuprina „W mroku“, nowela „Na wakacjach“, przekł. St. Honesti, sprawozdania z wystaw, teatrów, dział filmowy uzupełniają numer.

Radio

RADIO DLA OCIEMNIAŁYCH

Angielski Fundusz p. n. „Radio dla ociemniałych“ dostarczył niewidomym w ub. r. przeszło 6.000 odbiorników głośnikowych i central odbiorczych. Częściowo odbiorniki te zostały użyte na zastąpienie przestarzałych aparatów słuchawkowych. Wobec stałego przybywania nowych ociemniałych, zapotrzebowanie na bezpłatne odbiorniki wciąż istnieje. Od chwili powstania w r. 1929 Fundusz „Radio dla Ociemniałych“ rozdał ogółem 36 tys. 500 odbiorników, w tym jednak 18.000 odbiorników słuchawkowych, które wymagają zastąpienia. Rozdawnictwem odbiorników zajmują się organizacje lokalne, które instalują odbiorniki w mieszkaniach ociemniałych i, w razie potrzeby, zajmują się ich konserwacją.

Na Święta Bożego Narodzenia 1937 r. ogólna suma obrotów Funduszu wynosiła 106.200 funtów, z czego 94.000 funtów odpowiadało bezpośrednim wydatkom na zakup aparatów. Na skutek gwiazdkowego apelu radiowego wpłynęła rekordowa suma 23.064 funtów szterl.

Programy stacyj radiowych

WTOREK, 8 LISTOPADA 1938

Warszawa i program ogólnopolski: godz.: 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.35 Gimnastyka; 6.50 Muzyka z płyt; 7.00 Dziennik poranny: 7.15 Muzyka (płyty); 11.00 Audycja dla szkół; 11.15 Koncert mandolinistów; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Audycja południowa; 13.00 „Mam lat 15“ — powieść mówiona; 15.15 Skrzynka ogólna; 15.30 Muzyka obiadowa; 16.00 Dziennik popołudniowy i wiadomości gospodarcze; 16.20 Przegląd aktualności finan.; 16.30 Pieśni polskie; 16.55 „Palestyna w oczach przyrodnika“ — felieton; 17.10 Recital skrzypcowy; 17.25 Pogadanka; 17.35 „Z pieśnią po kraju“; 18.00 Audycja dla wsi; 18.30 Audycja dla rolników; 19.00 Koncert rozrywkowy; 20.35 Aud informacyjna. Dziennik wiecz. Wiadomości meteorologiczne; — 21.00 Koncert symfoniczny; 22.00 Odczyt; 22.17 Sonaty na skrzypce; 22.55 Przegląd prasy; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunika meteorologiczny; 23.05 Wiadomości z Polski.

Kraków: godz.: 6.57 Pieśń poranna; 8.10 Muzyka z płyt; 14.00 Muzyka obiadowa; 14.50 Program na jutro; 14.55 Sprawy gospodarcze; 15.15 „Czy wiecie, że“; 15.30 Muzyka obiadowa; 18.00 Audycja muzyczna; 18.15 Muzyka z płyt; 22.55 Lokalne wiadomości sportowe i informacje; 23.05 Zakończenie audycji.

Lwów: godz.: 6.57 Pieśń poranna; 8.10 Muzyka zespołowa; 8.50 Wiadomości poranne; 14.00 Audycja słowno-muzyczna; 14.30 Poradnik rodzicielski; 14.45 Wiadomości gospodarcze; 1450 Giełda lwowska; 14.55 Program na jutro; 15.15 Skrzynka techniczna; 15.30 Muzyka obiadowa; 18.00 Wiadomości bieżące; 18.05 Felieton 18.15 Audycja dla wsi; 22.55 Audycja informacyjna; 23.05 Zakończenie audycji.

Katowice, godz.: 5.30 „Dzień dobry“; 6.30 Program na dziś; 14.00 Wiadomości gospodarcze lokalne; 14.05 Koncert życzeń; 14.35 Audycja dla dzieci; 14.55 Wiadomości bieżące z miasta i prowincji; 15,15 Gawęda o literaturze; 15.30 Muzyka obiadowa; 18.00 Kronika; 18.15 Nowości z płyt; 18.25 Wiadomości sportowe; 22.55 Komunikaty bieżące; 23.05 Zakończenie programu.

Programy stacyj zagranicznych: godz: 20.05 **Radio Romania.** Koncert symf.; 20.10 **Beromuenster.** Koncert symf.; 20.20 **Sztokholm.** Koncert muz. współ.; 21.00 **Bruksela franc.** Koncert ork.; 21.00 **Mediolan.** „Suton“, opera; 21.00 **Florencja.** Wieczór rozrywkowy; 21.30 **Paris. PTT.** Koncert; 21.30 **Wieża Eiffla.** Festival.

———:oOo:———

KAROL CONRAD 104

Współczesna powieść marynarska.
Przekład Eugeniusza Bałuckiego.

Próba ogniowa

Plantator roześmiał się zjadliwie.

— Nie wiedziałem, że w policji kryminalnej są fantaści i romantycy. Winszuję!

— Żarty na bok, panie van Leykirken. Przesłuchanie szeregu świadków stwierdziło niezbicie, że Toa-Ho wziął pańskie stare zmurszałe czółno i z narażeniem życia popłynął na Pergado po lekarza. Łódź zatonęła w drodze. Malaj dostał się na brzeg wpław, próbował porozumieć się z Lutjensem, prawdopodobnie chciał go umitygować, przemówić mu do rozsądku.

Stary Holender z powątpiewaniem potrząsnął głową.

— Żeby pana uspokoić nieco, panie van Leykirken — podjął inspektor Slatt — nadmienię, że dla zachowania pozorów wybraliśmy ze dwunastu Murzynów, najwięcej zamieszanych w tę sprawę i skazaliśmy ich na pół roku robót przymusowych. Tym samym dla nas jest sprawa ostatecznie załatwiona... Dziwię się, że po tym wszystkim, co pański rządca nabroił, czarni nie urządzili nad nim samosądu według swojego rytuału. To już byłoby znacznie gorsze, a samo porwanie uważam za niezmiernie łagodną karę. Co dotyczy taro, to muszę panu wyjaśnić, że to nie jest trucizna, lecz mocno odurzający wywar roślinny, po którym człowiek zapada w rodzaj letargu. Po dłuższym użyciu taro powoduje obłąkanie, ale nie powolne konanie w męczarniach, jak mówi legenda, krążąca specjalnie wśród białych. Jeśli Lutjens umarł, to dlatego, że się zatruł własnym nieczystym sumieniem. Tak czy inaczej, było to samobójstwo... Jako biały, więc jako człowiek mający pretensję do wyższej kultury powinien był posłać po lekarza, gdy tylko spostrzegł, w jakiej formie objawiają się skutki jego choroby, jednak tego nie zrobił, a całym swoim zachowaniem się dał rażący przykład braku karności i bezmyślnego okrucieństwa. Nawet choroba nie rozgrzesza przyzwoitego człowieka od znęcania się nad czarnymi, a tym bardziej od niepotrzebnego mordowania ludzi... Zwróci panu uwagę na jeden zasadniczy szczegół, panie van Leykirken. Policja nie po to istnieje, by broniła przed samym sobą takich osobników, jak pan Lutjens.

W głębi duszy van Leykirken już postawił krzyżyk na tej sprawie, gdyż wszelkie próby odszukania rządcy skończyły się niepowodzeniem. Był teraz w błogim usposobieniu, nie chciał go mącić, bo nigdy w życiu nie czuł się tak lekko i swobodnie, ale gdy się dowiedział, że inspektor Slatt jest na pokładzie parowca, musiał dla uspokojenia własnego sumienia coś zrobić dla Lutjensa, którego jednak bardzo żałował.

— Tak, tak... — westchnął i zaczął się wachlować mocniej swoją wielką panamą.

Zapomniał otrzeć twarz i pot z niej ściekał grubymi kroplami...

* * *

„Gloria“ przebyła szczęśliwie niebezpieczną strefę mielizn i zdradzieckich raf podwodnych, wyprowadzona z niej pewną umiejętną ręką kapitana.

Wszystko było w najlepszym porządku, więc Loder mógł odpocząć chwilę, a odpoczynek polegał na tym, że przechylił się przez poręcz mostku i spojrzał na dół: na pokładzie siedziała Jane. Niewiele cienia było w tym miejscu, ale je wybrała, by widzieć cały mostek kapitański. Uśmiechała się do swojego Boba.

Ukazał się Biaburi z tacą, podał swojej pani szklankę mrożonej wody sodowej.

Jane piła nie odrywając oczu od Boba.

Biaburi zabrał tacę, wschodnim zwyczajem skłonił się nisko, krzyżując ramiona na piersi i znikł tak szybko, jak się zjawił.

Jane wyprosiła dla siebie Malaja i stary van Leykirken zgodził się wspaniałomyślnie, choć ze strony córki była to właściwie tylko grzeczna formalność. Biaburi oświadczył parokrotnie, że nie będzie służył nikomu oprócz swojej pani, i van Leykirken pamiętał to doskonale.

Loder stał ciągle przy poręczy i patrzał na szczęśliwie uśmiechniętą Jane.

Z kabiny nawigacyjnej wyszedł Hunstanton. Popatrzył z uczuciem głębokiej radości na swojego kapitana, patem na Jane i powiedział:

— Mam wrażenie, że twoja żona czuje się dobrze na naszej „Glorii“.

— O, tak — odparł Loder prostując się mimowoli — nawet bardzo dobrze.

Spojrzał ponad przedni pokład na bezbrzeżną powierzchnię morza.

Nigdy widnokręg nie wydał mu się taki szeroki...

K O N I E C.

Wydawca: za „Katolickie Towarzystwo Wydawnicze“ Ska z o. o. dr St. Kijak. — Redaktor odpowiedzialny mgr Konstanty Turowski.
Drukarnia Polska, Fr. Zemanka w Krakowie.